10 Φεβρουαρίου 2026

Κύπρου Γεώργιος: Σε καιρούς εθνομηδενισμού, η Εκκλησία παραμένει το τελευταίο προπύργιο διαφύλαξης της γλώσσας

/ Γενικά Θέματα / Ειδήσεις και Ανακοινώσεις

Η γλώσσα μας είναι και ο αρραγής συνδετικός κρίκος της Ιστορίας του έθνους μας τόνισε κατά τον χαιρετισμό του ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου κ.κ. Γεώργιος σε εκδήλωση για την Παγκόσμια Ημέρα Ελληνικής Γλώσσας, η οποία πραγματοποιήθηκε τη Δευτέρα, 9 Φεβρουαρίου 2026.

Ο Μακαριώτατος αναφέρθηκε και στην προσφορά της Εκκλησίας στην ελληνική γλώσσα, υπογραμμίζοντας ότι: *“Η Εκκλησία, στην οποία βρίσκονται φυλαγμένες όλες οι αποκαλυφθείσες αλήθειες, περιβεβλημένες με το Ελληνικό εξωτερικό περίβλημα, πρόσφερε, με τη σειρά της, πάρα πολλά στο έθνος και στον λαό μας. Η Εκκλησία παραμένει και σήμερα, σε καιρούς εθνομηδενισμού, το τελευταίο προπύργιο για τη διαφύλαξη της γλώσσας, της ελληνομάθειας, της πατρώας ευσέβειας και της παιδείας του έθνους. Η λειτουργική γλώσσα της*

Ελληνορθόδοξης Εκκλησίας μας εμπεδώνει, με τις ιερουργίες της και με τον λόγο του κηρύγματός της, έναν αξιόλογο πλούτο λέξεων και εννοιών στον ευσεβή λαό μας".

Ο Προκαθήμενος της Εκκλησίας της Κύπρου τόνισε ότι η γλώσσα μας με τη διαχρονικότητά της δημιουργεί κλίμα αυτοπεποίθησης και περηφάνιας στον λαό μας, καθιστώντας του σαφές ότι οι Έλληνες πρόγονοί μας έχουν προσφέρει στο παγκόσμιο, σε μεγάλο ποσοστό, τις βασικές πολιτικές, πολιτιστικές, επιστημονικές, καλλιτεχνικές και τεχνολογικές έννοιες.

Αναλυτικά ο χαιρετισμός του Μακαριωτάτου κ.κ. Γεωργίου:

Νιώθω ανεπιτήδευτη χαρά, γιατί μου δίνεται η ευκαιρία να χαιρετίσω τη σημερινή εκδήλωση, που είναι αφιερωμένη στον πρώτο εορτασμό, μετά την καθιέρωση από την UNESCO, «της παγκόσμιας ημέρας Ελληνικής Γλώσσας. Μαζί με τη χαρά, ως Έλληνας νιώθω και περηφάνια γιατί θεωρούσα πάντα, ότι η Ελληνική γλώσσα αποτελεί έναν από τους σπουδαιότερους τρόπους με τους οποίους εκδηλώνεται και η εθνική αυτοσυνειδησία μας.

Ο Κωνσταντίνος Τσάτσος χαρακτήρισε την Ελληνική γλώσσα ως ένυλη έκφραση του πολιτισμού μας. Κάθε λέξη, ακόμα και κάθε σημείο στίξης της, είναι συνδεδεμένα με την Ιστορία του Έθνους μας.

Όσο προηγμένος είναι ο πολιτισμός ενός Έθνους, τόσο πιο πλούσια σε παράδοση, σε μορφές, εξέλιξη και νοήματα είναι και η γλώσσα του. Η γλώσσα δεν είναι απλώς ένα όργανο επικοινωνίας, ένας κώδικας για συνεννόηση. Τέτοιον κώδικα χρησιμοποιούν και άλλα έμβια όντα. Η γλώσσα είναι φορέας αξιών και εννοιών. Ιδιαίτερα η Ελληνική γλώσσα, που είναι δημιούργημα μιας μακράς ιστορικής πορείας του ελληνικού έθνους, νοηματοδοτεί, κατά τρόπο θαυμαστό, τους όρους της.

Η γλώσσα μας είναι και ο αρραγής συνδετικός κρίκος της Ιστορίας του έθνους μας. Παρουσιάζει μια συνέχεια από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα. Με λέξεις που βρίσκονται σε χρήση για τριάντα και πλέον αιώνες και με νοηματοδότηση όρων και εννοιών της εποχής του Ομήρου, συνεννοούμαστε και σήμερα.

Ως Χριστιανοί έχουμε κι έναν επιπρόσθετο λόγο να περηφανευόμαστε για τη γλώσσα μας. Ο λόγος της χριστιανικής θρησκείας διατυπώθηκε στη γλώσσα των Ελλήνων. Όλα τα βιβλία της Καινής Διαθήκης γράφτηκαν στα Ελληνικά. Και η Παλαιά Διαθήκη μάς διασώθηκε με την ελληνική μετάφραση των εβδομήκοντα, αφού τα εβραϊκά κείμενα χάθηκαν. Στην πατρίδα μας, ο Παύλος και ο Βαρνάβας, όντας Εβραίοι, κήρυξαν στα Ελληνικά τον λόγο του Θεού. Μα και οι όροι έκφρασης

των δογμάτων της νέας πίστης ήσαν οι ελληνικοί φιλοσοφικοί όροι, που πήραν, ασφαλώς, νέο περιεχόμενο (πρόσωπον, οὐσία, φύσις, ὑπόστασις). Η Ελληνική γλώσσα, με τη θαυμαστή σαφήνεια και την ευελιξία της έγινε, πράγματι, το όχημα στο οποίο επιβιβάστηκε «ἡ ἄνωθεν σοφία» για να πορευθεί «εἰς πάντα τὰ ἔθνη».

Η Εκκλησία, στην οποία βρίσκονται φυλαγμένες όλες οι αποκαλυφθείσες αλήθειες, περιβεβλημένες με το Ελληνικό εξωτερικό περίβλημα, πρόσφερε, με τη σειρά της, πάρα πολλά στο έθνος και στον λαό μας. Η Εκκλησία παραμένει και σήμερα, σε καιρούς εθνομηδενισμού, το τελευταίο προπύργιο για τη διαφύλαξη της γλώσσας, της ελληνομάθειας, της πατρώας ευσέβειας και της παιδείας του έθνους. Η λειτουργική γλώσσα της Ελληνορθόδοξης Εκκλησίας μας εμπεδώνει, με τις ιερουργίες της και με τον λόγο του κηρύγματός της, έναν αξιόλογο πλούτο λέξεων και εννοιών στον ευσεβή λαό μας.

Στην Ελληνική γλώσσα γράφτηκε και όλη η υμνολογία μας. Κι έχουμε το προνόμιο εμείς οι Έλληνες να την απολαμβάνουμε χωρίς μεταφράσεις, στις οποίες χάνεται ένα μικρό ή μεγάλο μέρος του μεγαλείου της.

Όλοι οι Ορθόδοξοι λαοί έχουν αγαπήσει, για διάφορους λόγους την ακολουθία του Ακαθίστου Ύμνου, την οποία μετέφρασαν στις γλώσσες τους.

Κάθε Οίκος από τους 24 Οίκους του Ακαθίστου Ύμνου ξεκινά από ένα γράμμα του ελληνικού αλφαβήτου (Άγγελος Πρωτοστάτης, Βλέπουσα η αγία, Γνώσιν άγνωστον…). Στις μεταφράσεις δεν έχουμε αντίστοιχες λέξεις που να ξεκινούν με τα αντίστοιχα γράμματα των άλλων αλφαβηταρίων, ούτε και τα γράμματα των άλλων αλφαβηταρίων είναι 24. Χάνεται έτσι κι η αρχιτεκτονική αυτού του Ύμνου.

Οι ήχοι στην ψαλμωδία μας, όπως ξέρετε, είναι 8. Κάθε εβδομάδα, ξεκινώντας από τον Εσπερινό του Σαββάτου έχουμε και έναν ήχο.

Τα λεγόμενα αναστάσιμα απόστιχα που ψάλλονται τα Σάββατα στον εσπερινό είναι γραμμένα κατά το ελληνικό αλφάβητο. Τρία για κάθε ήχο, 24 για τους 8 ήχους (π.χ. Αγαλλιάσθω η κτίσις…, Βασιλεύς υπάρχων ουρανού και γης…. Γυναίκες μυροφόροι μύρα φέρουσαι…).

Εμείς οι Έλληνες τα απολαμβάνουμε και τα αποστηθίζουμε εύκολα. Κάτι τέτοιο δεν γίνεται στις μεταφράσεις. Είναι όντως ευλογία που έχουμε μια γλώσσα στην οποία γράφτηκαν και οι Γραφές, και οι Λειτουργίες και η υμνολογία της Εκκλησίας.

Ταυτόχρονα, η γλώσσα μας με τη διαχρονικότητά της δημιουργεί κλίμα αυτοπεποίθησης και περηφάνιας στον λαό μας, καθιστώντας του σαφές ότι οι Έλληνες πρόγονοί μας έχουν προσφέρει στο παγκόσμιο, σε μεγάλο ποσοστό, τις

βασικές πολιτικές, πολιτιστικές, επιστημονικές, καλλιτεχνικές και τεχνολογικές έννοιες. Πολιτική, θέατρο, μουσική, χορός, ποίηση, ηλεκτρονική, μικροηλεκτρονική, φυσική, μαθηματικά, ιατρική, όλα στηρίζονται σε ελληνικούς όρους, ή λατινικούς, που αποδίδουν αντίστοιχους ελληνικούς, όχι μόνο στο όνομά τους, αλλά, πολλάκις, και στο όλο περιεχόμενό τους.

Ο Πλάτων αναφέρει ότι «διάνοια και λόγος ταυτόν». Η γλώσσα, δηλαδή, συνυφαίνεται και συλλειτουργεί με τη σκέψη. Και όσο καλλιεργείται η γλώσσα, τόσο ευρύνονται οι ορίζοντες της σκέψης και της κριτικής ικανότητας του ανθρώπου. Αυτό τονίζει και την ευθύνη μας, σήμερα που η γλώσσα μας, στην οποία η Θεία Πρόνοια όρισε να λειτουργήσει ως παγκόσμια γλώσσα, σε δύο εποχές, την εποχή του Μ. Αλεξάνδρου και τότε που γράφτηκε το Ευαγγέλιο, κινδυνεύει να γίνει στην ίδιά της την πατρίδα ξένη, γλώσσα μουσειακή.

Είναι γι’ αυτόν τον λόγο που θεωρούμε χρέος μας να στηρίζουμε όλες τις προσπάθειες, απ’ οπουδήποτε και αν προέρχονται, για προστασία και προώθηση της γλώσσάς μας. Είναι χιλιοειπωμένο ότι οι λαοί δεν επιβιώνουν διά του αριθμού αλλά διά της ποιότητας. Η γλώσσα είναι ό, τι πιο ποιοτικό μπορεί να παρουσιάσει ένας λαός. Γι’ αυτό και η ευθύνη μας γι’ αυτήν είναι τεράστια.

Με αυτές τις σκέψεις συγχαίρω την Πρεσβεία της Ελλάδος στην Κύπρο, το Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας και το Πανεπιστήμιο Κύπρου για την πραγματοποίηση της σημερινής εκδήλωσης με τίτλο: «Ἐν λόγῳ ἑλληνικῷ ποὺ εἶν’ ὁ φορεὺς τῆς φήμης». Εύχομαι κάθε επιτυχία σ΄ αυτή.